

SARIKAMIS HAREKATI

YOL VERMEDİ YOLLAR, KURŞUN SIKAMADI YAĞIYA,
TAMGASINI VURDU O, ALLAH-U EKBER DAĞINA.

sbldergi

sbldergi

<http://erzurumsbl.meb.k12.tr/>

Ezelden Ebede İstiklal!

AK'A-NUVİS

TARİH DERGİSİ
SAYI:4 OCAK AYI

İMTİYAZ SAHİBİ
Gülahmet ODABAŞ
Ayetullah ARAZ

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Taner ÖZDEMİR

EDITÖR
Muhammed Salih YEŞİLYURT
Nursin ÖZ

YAYIN KURULU
Büşranur AYDIN
Meryem TEKİR
Sefa MUŞLU
Amine BAĞDAŞ
Kerim TURHAN
Hicran TURAN
Ayşenur AKDAŞ
Semanur TAKAR

Bu derginin her hakkı saklıdır ve 'Türk Telekom Nurettin Topçu Sosyal Bilimler Lisesi'ne aittir. İçindeki yazılı metin ve grafikler 'Türk Telekom Nurettin Topçu Sosyal Bilimler Lisesi'nin 'izni olmadan fotoğraf, teksir şeklinde ve başka hiçbir şekilde çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

KARS KALESİ

Kars'ın kuzeyindeki dik yamaçlı bir tepe üzerinde bulunan Kars Kalesi'ni Saltuklu Sultanı Melik İzzeddin'in emri ile veziri Firuz Akay 1153 yılında yaptırmıştır.

Timur'un Anadolu'yu işgali sırasında kale yıkılmış, Osmanlı döneminde Sultan III.Murat'ın isteği ile Lala Mustafa Paşa tarafından 1579 yılında yeniden yaptırılmıştır. Osmanlı kaynakları kalenin yapımında 100.000 asker ve işçi kullanıldığını belirtmektedir.

BEYAZ KABRİSTAN

Büşranur AYDIN

*“Gitme ey yolcu, beraber oturup ağlaşalım.
Elemim bir yüreğin karı değil, paylaşalım.
Ne yapsın ye’simi kahreyleyeyim bilmem ki,
Öyle dehşetli muhitimde dönen matem ki!
Ah karşımda vatan namına bir kabristan,
Yatıyor şimdi... Nasıl yerlere geçmez insan.”*

Akif’in mısralarında can bulan ‘vatan namına bir kabristan’ sözü sizlere bir yerlerden tanıdık geliyor mu? Ya da şöyle sorayım ‘vatan’ neden ‘kabristan’ a benzetiliyor? Kabristan, ölülerin defnedildiği mezarların oluşturduğu gömü alanına verilen isimdir lakin bizim kabristanımız bir nebze farklı. Biz ölülerimizi gömmedik, gömemedik hoş biz onlara ‘Öldüler!’ diyemedik. Çünkü şehitlerin ölmeyeceğini çok iyi bilirdik. 250 bin şehidimizin kefansız yattığı, -45 derecede aç ve çıplak olarak donan şehitlerimize kucak açan bu vatan toprağına ‘kabristan’ denilmesi pek de yersiz olmasa gerek. Her ne kadar olumsuz bir sonuç alınmış olsa da 1914-1915 Sarıkamış Harekatı bir dram değil kahramanlık destanıdır. Tarih hiçbir zaman bir asırlık bir sürecin ardından yargılanamaz fakat yargılanmaması demek şehitlerimizin de anılmayacağı anlamına gelmiyor. O dönemin koşulları nedeniyle yapılan siyasi hatalar sonucunda Almanlar ile ittifak eden Osmanlı İmparatorluğu, Anadolu’nun nüfusunun 10 milyonu aştığı bir dönemde binlerce evladını Kafkasların kapısı olarak nitelendirilen Sarıkamış’a ulaştırmak için Allahuekber ve Soğanlı Dağları’nda şehit vermiştir. Bu hesaba bakılır ise o gün bu harekatta evinden şehit vermemiş aile hemen hemen yoktur. Bu harekatta savaş tarihlerinde görülmemiş bir emre itaat yaşanmış ve -45 derecede aç ve çıplak olan askerler, tereddütsüz mücadele ederken şehit olmuştur. Şehadet şekli donmak ise herhalde en kutsal olanıdır...

Sarıkamış Harekatı'nın planlamasına bakıldığında esas olarak bir kuşatma harekatı olduğunu anlayabiliyoruz. Yani ana tema şudur, üçüncü ordunun üç tane kolordusu vardır, iki kolordu sağ ve soldan kuşatacak, üçüncü kolordu da merkezden bindirerek bir çember harekâtıyla Sarıkamış kuşatılacak ve alınacaktı. Ana plan bu idi ve hatta dönemin şartlarına göre en makul olanı da bu plandı ve en önemlisi Ruslar bu plandan haberdar değildi. Taa ki 10. Kolordu Komutanlığı Kurmay Reislerinde Nasuhi Bey yakalanıp plan su yüzüne çıkana kadar. 100 binden fazla mevcudu olan üçüncü ordu Ruslardan önce tipiyle savaşmak zorundadır. Öyle bir hava vardır ki zemheri ayazı düşmandan daha moskof davranır yürüyen Mehmetlere.

Aslında Türk ordusu Sarıkamış Ovasına ve hatta Selim Sırtlarına kadar inmiştir ve oradan gelen Rusların demir yoluyla gelen askerlerine de mani olmuşlardır. Rus birlikleriyle bizzat savaşmışlardır. Fakat ana mantık Sarıkamış'taki istenilen netice elde edilemeyince Mehmetçiklerimizin harekâtı da yeterli olamamıştır ve savaşın esas gidişatı üzerinde tesir edici bir faktör olamamıştır.

10. Kolordu Allahuekbar yaylalarındayken harekâtın cephe kısmındaki 11. Kolordu'nun hücumları beklenen etkiyi göstermez. Durumdan faydalanan Ruslar Sarıkamış'a destek kuvvetleri göndermekte, Rusların getirmiş oldukları üstün donanımlı savaş silahları –dönemin şartlarına göre- harekâtın seyrini değiştirmekte, üçüncü ordumuz ise her türlü desteğe ihtiyaç duyarak mücadele etmektedir. Demir yolunu olmayışı ve motorlu taşıt eksikliğinden dolayı cepheye ulaşım kağnılarla yapılmaktadır. Dağ geçitlerinde ağır aksak ilerleyen bu kağnılarla ordunun bir günlük ihtiyacı neredeyse birkaç haftaya ancak ulaşıyordu Mehmetçiklerimize. Galip Paşa bu duruma daha fazla dayanamayıp Erzurum Valisi Tahsin Bey'e ısrarlı telgraflar çeker ve erzak ihtiyaçlarını dile getirir ve artık son çare olarak cepheye erzak ulaştırmak için tek yol iaşeleri sırtlanıp yola çıkmaktır. Enver Paşa donuk ve yitiklerden sonra sadece adı kalan 9. Ve 10. Kolorduyu Hafız Hakkı komutasında birleştirir. 4 Ocak günündeki Rus hücumları Türk ordusunu gittikçe küçük bir bölgeye sıkıştırır ve bir başka felaketin eşiğine getirir ve ardından Ruslar karargâhı basar ardından 9. Kolordu Komutanı İslam Paşa esir düşer.

Peki, bu kadar mıdır bu harekâta 'Beyaz Hüzn' adını verdiren, vatan topraklarına 'kabristan' dedirten? Cevabı tartışılmayacak kadar açıktır. Tabi ki Hayır! Sarıkamış Harekatı, her türlü imkansızlıklar içinde, kırık bir ümidi gerçekleştirmeye yönelik, sonu hüzn ile biten bir harekattır. Bütün donanımlarıyla, –donanım da ne donanım. Az sayıda askerin kaputu vardır. Kimisinin potini yırtılmış, kimisinin ökçeleri aşınmış, topukları düşmüş, çarıkları delinmiş, kalın yün çorapları pantolon üzerine çekilmiş...- ustura keskinliğindeki ayazda bekleyen erler, soğuktan üşümüş, titreyen elleriyle, tüfeklerini sıkı bir şekilde tutmaya çalışıyorlardı. Zaman zaman esen soğuk rüzgâr terlerini kurutuyor, ıssız dağ başlarında sıcak bir vücut arar gibi askerlerin göğüslerinden, enselerinden içeri giriyordu. Bu durumun ardından

...hafiften ürpermeler başlıyor, daha sonra giderek artan hışırmalar duyuluyordu. Arada bir yanan, gıcık tutan boğazdan sert ve uzun öksürüklere erzakları çeken öktüzlerin, mandaların ve top arabalarına koşulmuş atların sesleri birbirine karışıyordu. Artık minberlerde hocaların vaazları değil, hummadan inleyenlerin sesleri, şadırvanlarda su yerine hastaların akan kanlı gözyaşları vardır. Eratlar ise her ne kadar ölümlerine bekçilik etseler de bir ümit olarak tutturdıkları şarkılarla, türkülerle kendilerini avutmaya çalışıyorlardı.

**‘Biz bu zulümetler içinden çıkarız bir gün olur,
Şarka, garba yıldırımlar çakarız, bir gün olur,
Kara bulutlar içinden parlayıp, şimşekler atar,
Gök gürüldür, dolu yağar, bakarız, bir gün olur.’**

Diyerek birbirlerine destek olmaya ve güç vermeye çalışıyorlardı.

Cephe gerisinde de durum pek iç açıcı değildi. Erzurum valisinin duyurusu ile halk cepheye iase yardımı yapmak için ellerindeki son erzağı valilik binasına götürmeye başlamıştı. Halk zaten açlık ve sefaletin pençesinde sürüklenirken bir de cepheden gelen bu yardım isteği tüm halkın ümitsizliğe kapılmasına neden olmuştur. Valilik binasına yönelen onlarca Erzurumlu insan arasında beli eğilmiş, karların ezilmiş yerlerini göremeyip dize kadar gelen karda kendine yeni bir yol açmaya çalışan, çarşafı, yaşmaklı kadın, dışarıyı izleyen valinin dikkatini çekmişti ve gür bir sesle kadına seslenmişti. Kadın sesin nereden geldiğini anlamak istermişçesine kafasını sağa sola çevirdi ve bir fasıl gözlerini yukarı kaldırdığı vakit vali beyi fark etti. Hafifçe yüzünü kapatmak istedi fakat o sırada Tahsin Bey sık sık ziyaret ettiği Nene Hatun’u tanıdı.

-Nene Anam sen neden buraya kadar zahmet ettin?

Nene Hatun elinde sıkı sıkıya tuttuğu un torbasını yere bırakmadan valiye keskince bir baktı. Tahsin Bey de hayatın bütün izleri yüzündeki kırıksıklıklarda biriken bir kadının artık kaybolmaya durmuş küçücük gözlerine utanarak bakıyordu. “Acaba yanlış bir şey mi yaptım da Nene Anamın kalbini kırdım...” diye düşünürken Nene Hatun kendinden – daha doğrusu yaşının getirmiş olduğu vaziyetten- beklenmeyen bir şekilde atıldı;

-Vali Bey... Vali Beeey... Ben ki Ruslarla çarpışmışım. Biz Erzurumlular Rus’u kovmuşuzdur. Şimdi benim oğullarım, evlatlarım, gardaşlarım küffara karşı aç biilaç çarpışırken sen benim buraya kadar yürümeme laf edersin. Elbette yürürüm! Aha bu da benim yiyeceğim, unum. Bunu evlatlarıma getirdim. Ben ne yapar ne eder karnımı doyururum. Hoş doymasam da olur. Un istedin bizden, un getirdim işte. Uzun etme.

Tahsin Bey, Nene Hatun’un yüzündeki ciddiyeti ve ayakta durmakta zorlanan vaziyetini görünce daha fazla ısrarcı olamadı. Anadolu kadını kafaya koydu mu yapardı, yaptı, yapıyor... Hafif bir tebessümle Nene Hatun’un elinden un torbasını aldı ve sobanın kenarında kendisine biraz eşlik etmesini istedi.

-Oğlum, Nene Anamız bize un getirmiş onu al. Deftere kaydet.

Defter sözünü duyan Nene Hatun celallendi, bir hışımla bulunduğu yerden kalktı ve tok bir sesle:

-Ne kaydı? Kayda lüzum yoktur!

-Ama Ana...

-Aması maması yooooook! Cephede savaşan eratıma un getirmişim, bunun kaydı kuydu olur mu hiç? Helal hoş olsun işte. Haydi, uzatın benim torbamı da gideyim.

Konuşma biter bitmez aceleyle odaya giren erat sesindeki telaşı gizleyemeyerek cephede ki eratin olumsuz durumundan bahis etti. İaşelerinde bir türlü cepheye yetişmediğini, yük hayvanlarının bile yolda donarak öldüklerini, eratin tabiat şartlarıyla savaşması yetmezmiş gibi bir de açlıkla savaştıklarını bir çırpıda ağzından atıverdi. Bunu duyan Nene Hatun:

- *Bende gideceğim Vali Bey. Verin benim sırtıma da bir yük.*

Nene Hatun'un yüzündeki ciddiyeti gören Tahsin Bey ne yapsam da Nene Anayı bu sevdadan vazgeçirsem diye düşünüyordu.

- *Nene Anam sen nereye gidersin? Sen gidersen Erzurum sınırlarına girecek olan moskofu kim geri püskürtecek. Bilirim cephedekilerin sana ihtiyacı var ama bizim de bir o kadar ihtiyacımız var.*

Bu durumu işiten Nene Hatun vali beyi onaylayarak izin istedi ve evine geri döndü. Kaç tane Nene Hatun'a tanıklık etmiştir bu koskocaman Türk tarihi, savaşlar...

Naraları bembeyaz dağlara ayrı bir renk, ayrı bir haz katıyordu. Düşe kalka gidilen yolda – ki yol denilen bir geçit yok, görünmüyor- her mola vakti verilen zayiata bakılınca ümitsizlik zemheri ayazından daha çok üşütüyordu erati. Peki, hastalanan erat nasıl tedavi ediliyordu? Aslında tedavi edilemiyordu çünkü hastane namına doldurulmuş cami, okul benzeri hastanelerde onlarca erat vardı. Tedavi etmek bir yana dursun hepsine birer yudum su, bir parça katık götürmek bile neredeyse imkânsızdı. Erzurum'da 5 bin hastaya sadece ve sadece –buraya dikkat buyurun- 29 doktor bakıyor. Hasta bakıcı olarak gönüllü öğrencileri kullanılıyor.

Daha da ilginç şudur – edindiğim bilgiye göre- Erzurum, Erzincan, Samsun, Bitlis, Van ve Diyarbakır'da ki sabit mevki hastanelerinde 76 doktor, 20 eczacı varmış. Sayıları 20 bini bulan Aşiret Süvari Alaylarında –yine dikkat buyurun- sadece bir adet doktor var. . Yine çarpıcı bir rakamdan bahis edeyim: Erzurum'da toplam

120 bin asker için hastanelerde toplam 1800 yatak var. Kurumlar bile yetersiz kalıyor da artık köydeki samanlıkları, ahırları bile hastane yapmaya çalışıyorlardı. Bu yüzden ki geri dönüş pek de kurtuluş sayılmazdı. Bunu bilen erat durmadan; ileri, ileri, ileri...

Az ötede bir yerleşim yeri gördüler, bacalarından duman tüten. Yaklaştıkça hemen köyün girişinde bir asker gördüler. Acaba Rus askerleri Türk askerinden önce mi ulaşmışlardı bu köye? Yavaş yavaş yaklaşan erat gördüklerine inanmak istemezmişçesine kendisini yere attı ve ellerini yüzüne kapatarak bir süre öylece kaldı. Cesaretini topladı, ellerini yüzünden çekti, göz bebekleri daha da büyüdü. Yerde siper almış olan er Rus değil Türk askeri idi. Donup kalmıştı. Sakalları, bıyıkları buz tutmuştu. Gözleri sanki uzaklara bakar gibi kilitlenmişti. Yüzünün yarısı kurtlar tarafından parçalanmış, çene kemiği görünüyordu. Sıkıca tuttuğu tüfeğini elinden bırakmak istemezmiş gibi bir hali vardı ama bilekleri hep yer yer diş izleriyle doluydu. İzlerden çıkan kan donmuş, eratin kısacık gelen ceketinin kollarını kırmızı beneklerle donatmıştı. Bu vaziyetlerle karşılaşan eratin psikolojisi bozuluyordu. Ayaz gittikçe artmış, uzun zamandır karlara bakmaktan gözleri kamaşan erlerin gözlerinde yanmalar, batmalar ve kaşınmalar ile sulanmalar başlamıştı. Bu duruma gözleri dayanamayan erat kör olmuştu.

...Koluna girip yürüdüğü çavuşun konuştu-
klarından bir yamaçta olduklarını ve hemen sol
 taraflarının ise bir uçurum olduğunu kavraya-
 bilmişti. Çavuşunda izin alarak ihtiyaç gider-
 mek için çantasını çavuşuna verdi ve *'Bana
 bir şey olursa çantamın içerisindeki işeyi
 arkadaşlarıma verin.'* dedi. Ne demek istedi-
 ğini pek de anlamayan çavuş aceleyle uzakla-
 şan eri sadece kafasıyla onaylamakla yetindi.
 Çavuş ardını döner dönmez erin sesi kayalık-
 lardan yankılanmaya başladı. Takım erlerinin
 bu haykırıştan dolayı saçları diken diken oldu.
 Çavuş *'Nasıl da tahmin edemedim uçuru-
 ma atlayacağını. Yazıklar olsun bana!'* diye
 kendi kendine söylendi. Sonra elindeki tüfeği
 bırakıp yere çöktü, erin çantasını karıştırdı.
 Daha önce sözünü ettiği yarım peksimetleri
 buldu. Onu aldı. Çantayı da uçurumdan aşağı
 attı. Peksimetleri takım erlerine uzattığında
 erin zor zaman için sakladığı peksimeti, yi-
 yecekleri olmamasına rağmen kimse almadı.
 Bunu gören çavuş gözleri dolu dolu kayalık-
 ların üzerine bıraktı peksimetleri. Her ne ka-
 dar zor durumda olsalar bile teslim olan Rus
 askerinin bile tek parça eşyalarına dokunma-
 mışlardır. *'Hiçbir şeylerini almayacaksınız!
 Kollarına bile dokunulmayacak!'* emri bazı
 erlerin pek hoşuna gitmese de emre uymak-
 tan başka çareleri yoktu. Ruslar ise kendileri-
 ni teslim alan erlere bakıyorlardı. Gözlerinde
 büyük bir şaşkınlık seziliyordu.

Pek çoğunun üzerinde uzun ve kalın kaput-
 ları yoktu. Çarıklı erlerin titreyen hallerini
 gördükçe şaşkınlıkları daha da artıyordu.
 Türk askerinin böyle yokluklar içinde savaştı-
 klarını bilselerdi belki teslim olmazlar, kar-
 şı koymaya devam ederlerdi.

Harekât öyle bir vaziyet almıştı ki doğa
 şartlarından dolayı göz gözü görmüyor, tel-
 siz irtibatı sağlanamıyordu. Bu talihsizlik
 peşi sıra başka bir talihsizliği de sürüklemiştir.
 Birbirlerinden haberi olmayan 31. ve 32.
 Tümen çatışmaya durmuşlardı. Asteğmen
 Rasim'in üstün gayretiyle ateş kesilmişti fakat iş işten geçmiş, 31. Tümen 32. Tümen ta-
 rafından topa tutulmuştu. Bu çatışma birçok
 yaralı ve şehide mal olmuştur.

Açlık öyle bir boyuta ulaşmıştı ki at arpa-
 larını yemek bir yana dursun hepsinin gözle-
 ri bir ağaç arıyordu ama ortalıkta ağaçta gö-
 zükmiyordu. Ağaç kabuklarını bile yemeyi
 düşünen erler hayal kırıklıklarına uğramıştı
 yahut buldukları çam ağaçları pek de ağız
 tatlarına hitap etmemişti. Çavuş eratin elin-
 de arpa görünce meraklı gözlerle ellerinde-
 ki tanelere bakıyordu. Takım içerisinde bir
 erat çavuşun kulağına eğilerek,

*-Bunda anlamayacak bir şey yok çavuşum.
 Erler atın pisliğindeki taneleri ayıklayıp
 karlarda temizliyor, kendi aralarında pay-
 laşıyorlar.*

Çavuş duyduğu karşısında iyice bir karamsarlığa kapıldı. Erat artık açlıktan iyice halsiz düşmüş, ayazın verdiği sersemlikle de geceyi geçirmek için sığınacak bir yer arıyorlardı. Son çare olarak ağaç dallarında uyumaya karar verdiler. Verdiler verdilerde ne oldu? Sabaha doğru olgunlaşan meyvelerin kendilerini yere atmasına benzer bir şekilde erler patır patır ağaç dallarından düşüyorlardı. Takım arkadaşları bu durumu erlerin beceriksiz tırmanışlarından dolayı olduğunu düşündükleri için kahkahalarla gülüyorlardı fakat arkadaşlarının hareketsiz bir şekilde yerde kalmış olduklarını görünce bu durumun asli nedeninin erlerin donmasından kaynaklandığını fark ettiler. Zor şartlar altında takım arkadaşlarını kurda kuşa yem olmasınlar diye gömdükten sonra yollarına devam ettiler. Biraz ilerledikten sonra karşıdan bir takım Rus askerinin geldiğini gördüler. ‘Osman teslim... Osman teslim!’ diyerek Türk askerine doğru ilerliyorlardı. Erlerimiz bu duruma pek de bir anlam veremediler. Çünkü kendilerine doğru yaklaşan Rus askerlerinin sayısı Türk askerinin en az üç katı kadardılar. Bu durumdan şüphelenen çavuş daha temkinli yaklaşmaya çalışıyordu. Bizim askerlerimiz ise Sarıkamış’a girdikten sonra kendilerine teslim olan Rus askerlerini görünce iyice heyecanlanmış ve mutlu olmuşlardı. Çavuş ise bir nefes bizim askerlerimize bakıyordu bir de Rus askerlerine ve sayısı pek az olan takımımızın Rus askerlerini nasıl esir

alacaklarını düşünüyordu. Önden gelen bir grup Rus askeri silahlarını bırakmıştı. Arkada komutanlarının eşliğinde gelen diğer Rus asker grubu silah teslim etmek için öncelikle bir istekle bulundu ve ‘Ben bir komutanım. Benim silahımı ancak ve ancak sizin komutanınız alacak.’ diyordu. Çavuşun içine sinmese de komutanı çağırdı ve durumu açıkladı. Komutan temkinli adımlarla ilerlerken olan oldu ve Rus askeri yine moskofluğunu gösterdi. Silah teslimi yapmamış olan Rus askerleri komutanı esir aldılar ve bu sırada bazı erlerimizi şehit ettiler. Bir komutan için ne utanç verici bir durumdu.

**‘Karlarda yatarlar şerefli, şanlı
Kimisi vurulmuş nur yüzü kanlı
Kimisi nevciven, taze nişancı
Boynu bükük, melül, gözü yoldadır.**

Ey budala düşman sen Türkleri bilmez misin? Kasırgayla bile dans eden al bayrağı görmez misin? O şanlı marşı, Akif’imin ‘Korkma!’ öğüdüyle başlayan haykırışlarını dinlerken irkilmez misin? Uzatma elini benim mabedime. Unutma ki yiğit dediğin yiğit, kurt gibi bakar; düşmanı görünce ayağa kalkar. Ey Beyaz Kabristan sakinleri mekanınız cennet, ruhlarınız şad olsun.

Vatan sağ olsun...

SARIKAMIŞ ŞEHİTLERİNE

ALBİZ CÜRET ETMİŞ BASMAYA VATAN TOPRAĞINA,
KALKIN SEFER VAR EY CANLAR! VİLAYET-İ KARS'A.

BAKIN ASLANLARA, SAF SAF DİZİLMİŞ GELİYORLAR,
HEPSİ BİRDEN ARŞI İNLETEN SESLE 'VATAN' DİYORLAR.

YÜRÜYÖRLAR, YOK KARŞILARINDA DAĞ GİBİ ORDU,
DAMARDAN YOL ALAN ASİL AL KAN SOĞUKTAN DONDU.

MECÂL KALMAMIŞ DİLİYLE GETİRİYÖR ŞEHÂDET,
KULAK VER SÖZÜME HASİM ÖLÜMDEN KÖRKAN NAMERT!

KARŞISINDA DURUYÖR KARLA KAPLI YÜCE DAĞLAR,
SOĞUKTAN DONMUŞ CANLARIN Kİ HALİ YÜREK DAĞLAR.

AŞIP TA ENGELİ, ZALİME KARŞI DURACAKTILAR,
NASİP OLMADI, ONLAR ALLAH YOLUNDA ÖLDÜLER.

YOL VERMEDİ DAĞLAR, KURŞUN SIKAMADI YAĞIYA,
TAMGASINI VURDU O, ALLAH-U EKBER DAĞINA.

Muhammed Salih YEŞİLYURT

SARIKAMIŞ BİR DESTAN

Sarıkamış bembeyaz hem kar yağar hem nur,
Allah-u Ekber der dağ taş, sanmayın ki uyur.
Kan donar, can donar hava öylesine soğuk,
Şerbet olur şehadet içilir, bazen sıcak bazen soğuk.

Söz konusu vatansa teferruattır nasıl öldüğün,
Her asker Mevlana her şehadetse bir düğün.
Ey neslim, üzülme sakın! Ecdadınla hep övün,
Methi sanadır şu evrenin yerin ve göğün.

Bu millet kanıyla suladı vatan oldu bu toprak,
Türk kükredi mi kımıldamaz tek bir yaprak.
İhanet var oldu içte ve dışta ta en baştan,
Durmasın gövdesi hainin ayrılsın en baştan.

Sarıkamış bir ölümsüzlük destanıdır, bilinsin,
Onu bilmeyen nesil sanmam ki var olabilsin.
Evlat, ben bir yazdım sen bin oku öğren atanı,
Unutma kar üstünde üstsüz, yer altında kefensiz yatanı.

Meryem TEKDIR

BEYAZ ÖLÜM

SEMANUR TAKAR

Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı'nın Doğu cephesinde Ruslara karşı 22 Aralık 1914 de amansız bir mücadele içinde kahramanca Türk ordusunun her bir ferdi vatan uğruna şehadet şerbetini içmeye hazır bir şekilde düşmanla vuruşmak için çetin kış şartlarında ordunun başında Enver Paşa'nın emriyle Sarıkamış'ın dağlarında yola çıkmıştır. Asker, aldığı emir doğrultusunda hedefine varmak uğruna, açlığı, susuzluğu, ayakta botunun olmaması hiç umurunda değildi. Çünkü söz konusu vatan savunması olunca, inancının gereği onun alacağı en büyük ödülün şehitlik olduğunun bilincindeydi. ve buna göre hazırlıklarını yapıyordu.

BAYRAKLARI BAYRAK YAPAN ÜSTÜNDEKİ KANDIR.

TOPRAK, EĞER UĞRUNDA ÖLEN VARSA

VATANDIR!

Şehitler vazifesini yapmıştı. Sırada hayatta kalanlarda idi. Nene Hatunlar, Kara Fatmalar yigit Türk askerlerinin yanında fedakârca sa-
vaştılar. Vatan üzerindeki bayrağı indirmediler, ezanı dindirmediler. Çünkü düşmanlar belki bugün kuzu postuna bürünmüş kurtlar olarak dört bir tarafımızda dün yapamadıklarını bugün yaparız diye sinsi planlar içindeler. Vatan bize şehitlerimizin emaneti olduğundan 'Su uyur, düşman uyumaz' kaidesine devam-
lı askeri, ekonomik ve siyasi alanlarda güçlü bir devlet olmak için tüm gücümüzle gayret etmeliyiz. Vazifelerimizi yerine getirmediğimizde şehitlerimizin yüzlerine bakacak yüzümüz olacak mıdır? Biz Türk gençliği olarak başta Sarıkamış şehitleri olmak üzere tüm şehitlerimize minnet borçluyuz. Ruhları şah, mekânları cennet olsun...

Sarıkamış bembeyaz hem kar yağar hem nur,
Allah-u Ekber der dağ taş, sanmayın ki uyur.
Kan donar, can donar hava öylesine soğuk,
Şerbet olur şehadet içilir, bazen sıcak bazen so-

VATAN

Taner ÖZDEMİR

Tarihin her döneminde, vatan sevgisini birçok kez gösteren Türk milleti, bu uğurda elinden gelen her şeyi de yapmıştır. Ondaki vatan sevgisi ve bayrak aşkı hiçbir zaman dinmemiş ve günümüze kadar da devam etmiştir. Vatanın her karışının değerli olduğu bilinmiş evlatlara da bu sevgi miras olarak bırakılmıştır. Bulduğumuz coğrafya bize vatan sevdasının her zaman hatırlanmasına sebep olan en önemli faktörlerden biri olmuştur. Kafkaslar, Balkanlar ve Ortadoğu'nun kalbi sayılabilecek bir bölgede yer almamız vatan toprağının savunulmasını da zorlaştırmıştır. Dünya üzerinde sayılı yeraltı kaynaklarının ve doğal güzelliklerin de olması Anadolu coğrafyasına ilgiyi arttırmıştır. Haçlı Seferleriyle başlayıp günümüze kadar devam eden bu ilgi sayısız vatan evladının da toprağa düşmesine neden olmuştur. Malazgirt Savaşının kazanılmasıyla birlikte Anadolu'nun kapılarını açan Türkler, daha sonraki yıllarda ikinci vatanları için canlarını feda etmekten de çekinmeyeceklerdir. Avrupalı devletler her fırsatta Türkleri Anadolu'dan atmak ve onları Orta Asya'ya göndermek için fırsat kollamışlardır. Grek projesinden Şark Meselesine kadar ortaya atılan düşünceler hep Türklerin vatansız kalmasına yöneliktir. Haçlı seferleriyle başlayan ve günümüze kadar devam eden bu politika, genç yaşta nice fidanların da toprağa düşmesine neden olacaktır.

SEVDASI

Rusya'sı sıcak denizlere inmek, İngiltere'si sömürge yollarını korumak, Yunanistan ise eski Bizans'ı diriltme hülyası için hep Anadolu'yu hedef alacaktır. Her gelişte karşılarında yıkılmaz duruşlarıyla vatan sevdalılarını bulacaklardı. Söz konusu vatan olunca yedisinden yetmişine kadar herkes için diğer şeyler bir teferruattan başka bir şey olmayacaktı. Göze ne yâr ne evlat ne de mal mülk gözükecek, dillerden vatandan başka bir düşmeyecekti. Analar, ellerinde kınalar; oğullarını kurbanlık koç gibi allayıp pullayacak, köy meydanlarında ise davullu zurnalı şenlikler düzenlenecekti. Hangi milletin anası oğlunu bile bile ölüme kınalar yakarak göndermişti? Var mıdır bunun eşi ve benzeri? Vatanı savunmaya gidecek ise gün saymaya başlamış, sevdikleriyle de vedalaşmıştı çoktan. Gözü köyün girişine takılmış, askeri birliğine katılmayı hayal ediyordu Mehmet'im. Mehmet, gidiyor cepheye. Mehmet. Bir Mehmet olarak gidiyor, bin Mehmet oluyordu orada. "Ya şehit ol ya gazi ol!" sözleri onlara nasihat oluyor, onlarsız geri dönmeyi kabul etmiyorlardı. Ölümü düğün olarak görüyor, arkasından gözyaşı dökülmesini kabul etmiyorlardı Mehmetler. Vatan için, vatanın bağına düşenlerin de ortak adıydı Mehmet. Cepheden gelmeye başlayınca şehit haberleri, analar hep bir ağızdan: "Vatan sağ olsun!" diyor, başka bir şey demiyorlardı. Vatan toprağı çiğnenmesin bayrak inmesin; varsın anam, babam, oğlum, evladım şehit olsun.

Çanakkale'de, Sarıkamış'ta, Hicaz'da, Yemen'de, Balkanlarda ve sonunda Sakarya'da yaşanmıştı bu sahneler. Anadolu'nun soğuşunda, Hicaz'ın sığağında; elinde silah, yüreğinde iman, bedenini saran vatan sevdasıyla savaşıyordu Mehmet'im. Tarihe altın sayfalar yazdırıyor, dünyaya vatan sevdasının ne olduğunu haykırıyordu Erzurumlu, Sivaslı, Hataylı, Vanlı Mehmet'im. Verimsiz de olsa, kıyıda köşede de olsa toprak topraktı; bir karışı dahi verilemezdi. © öyle görmüş o şuurla yetişmişti. Vatan toprağı satılamazdı. Bizler, vatanımızın hangi şartlarda kazanıldığını bilip ona göre nesillerimizi yetiştirmeliyiz. Yaşanan onca acıya karşı, birlik olup vatanımız için mücadele etmeliyiz. Özellikle de genç kuşaklara her fırsatta vatan sevgisini aşılayıp tarihte yaşanan ibretli olayları göstermeliyiz. Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi: "Muhtaç olduğumuz kudret damarlarında ki asil kanda mevcuttur."

TÜRK ÇOCUĞU

Hicran TURAN

ÖKSÜZ KALIR

‘TÜRK ÇOCUĞU ÖKSÜZ KALIR LAKİN YURTSUZ KALMAZ.’

Vatani uğruna canından parça olan evladını bırakıp yiğitçe cenk eden Nene Hatun’un sözüyle başlamak istedim. Vatan hiç önemli olmasa bu kadar kendini feda eden yiğitler olur muydu bu topraklarda?

Vatan demek, sadece toprak parçasından; bayrak demek, sadece bez parçasından ibaret olsaydı eğer, yüzyıllar boyu süren bu mücadele neden? Vatanın, bayrağın başka bir anlamı olmalı. İnsanın aidiyet duygusu, sahip-
lenme duygusu doğurur işte vatan olgusunu. O kadar benimsenir ki, vatan deyince akla ne mal gelir ne de mülk.

**SAHİPSİZ VATANIN BATMASI HAKTIR,
SEN SAHİP ÇIKARSAN BU VATAN BATMAYACAKTIR.**

YURTSUZ

KALMAZ !

Her imkânı önüne sunsalar yine de insan, özgür olmadıkça, bağımsız olmadıkça hayatı zindan olarak görür. Ve insan; Hürriyeti uğruna kan döker. İşte bayrağı bayrak yapan o kandır. Bunu söylerken sadece kelimelerle ifade etmek, kalben ifade edilmediği sürece kâfi olmayacaktır.

Kim hangi hakla atalarının asırlarca emek verdiği, hâkimiyet kurduğu bu yerleri bir çırpıda bırakabilir ki? Muhtaç olduğumuz kudretin damarlarımızdaki asil kanda mevcut olduğunu bile bile... Nice şehitlerin can verdiğini bile bile...

Canımız, kanımız, yurdumuz bildiğimiz bu toprakları, vatan dediğimiz diyarları yaşatacak olan bizler ve sonraki neslimizdir. Bu vatan şerefimiz, namusumuz ve tek varlığımız olmuştur.

Bu ülkenin her karış toprağı, Türk milletine aittir ve bu aidiyet duygusu ile lebet payidar kalacaktır.

**VATAN İÇİN ÖLMEKSE KADERİM,
BEN BÖYLE KADERİN ELLERİNDEN ÖPERİM.**

EY MEHMEDİM

Ayşenur AKDAŞ

YILLARDAN 1914 GÜNLERDEN 22 ARALIK...BU DONDURUCU SOĞUKTA BURADA NE İŞİN VAR? SENİN ŞUAN ANACIĞININ SIMSICAK KOLLARINDA OLMAN GEREKİYORDU. YÜZÜN KIZARMIŞ, KANIN YAVAŞ YAVAŞ YOĞUŞMAYA BAŞLAMIŞ LAKİN DİLİNDEN TEVHİD KALBİNDEN İMAN GÜCÜ HİÇ EKSİLMEMİŞ. SARIKAMIŞ'TASIN VE KARLAR ALTINDASIN. KARŞINDA BEYAZ BİR GELİN GİBİ SANA BAKAN ALLAH-U EKBER DAĞLARI, SIRTINDA YAZLIK, AYAĞINDA ÇARIK, BİR YUDUM SUYA MUHTAÇSIN. SEN TÜRK ASKERİSİN, ANNENİN GURURU, BACININ NAMUSU, BABANIN İNANCI, KARDEŞİNİN İSE KAHRAMANISIN. SEN VE DAHA NİCE ASKER ENVER PAŞAYLA DOĞU CEPHESİNDE SARIKAMIŞ İÇİN SAVAŞACAKSIN. KARŞINDA RUS ARKANDA ERMENİ... NE FARK EDER ÇÜNKÜ SEN TÜRK ASKERİSİN, SEN YENİLMEZSİN. YAVAŞ YAVAŞ SOĞUK CİĞERİNE İŞLİYOR. ARKADAŞLARINI ARDINDA ÖLÜ BİR ŞEKİLDE VE KARLAR ÜZERİNDE BIRAKIYORSUN. BAYRAK ELİNDE OLAN ARKADAŞIN HASTALANIYOR VE YERE DÜŞÜYOR. KOŞ MEHMEDİM KOŞ...

BİR HİLÂL UĞRUNA,

YA RAB,

NE GÜNEŞLER BATIYOR !

YÜRÜYÖRLAR, YOK KARŞILARINDA DAĞ GİBİ ORDU, DAMARDAN YOL ALAN ASİL AL KAN SOĞUKTAN DONDU.

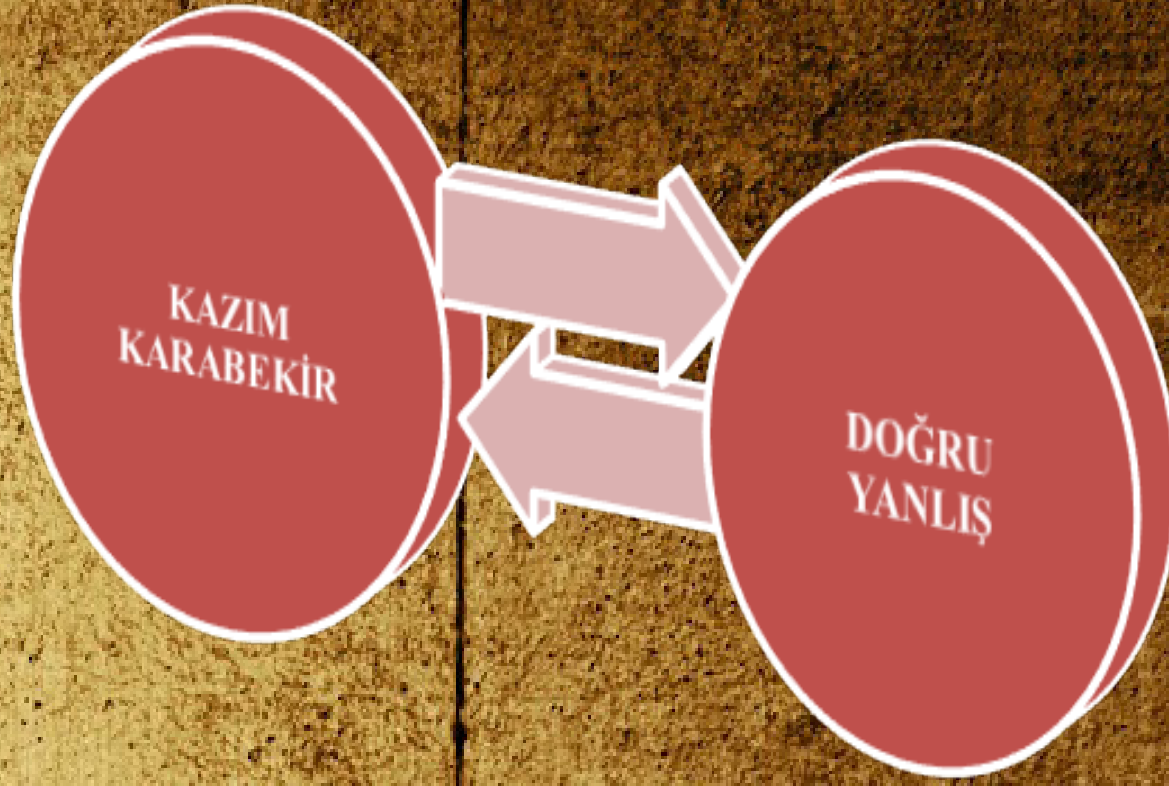
TÜRK BAYRAĞI YERE DÜŞMESİN. O BAYRAK GÖKLERDE DALGALANSIN DİYE O KADAR ARKADAŞIN ŞEHİT OLUYOR. NE OLDU KARNIN MI ACIKTI? RABBİ-NE SİĞİN MEHMEDİM O YARDIM EDER. YEMEK İÇİN OT MU ARIYORSUN? BU SOĞUK KIŞ GÜNÜNDE OTU NEREDEN BULACAKSIN. YANINDA OLAN ARKADAŞINA NE OLUYOR? GÖZLERİNİ NEDEN DURMADAN OVUŞTURUYOR. YOKSA ETRAFIN BEYAZ OLMASINDAN DOLAYI GEÇİCİ KÖRLÜK MÜ YAŞIYOR? KOŞ MEHMEDİM KOŞ... ARKADAŞINI TUT O, UÇURUMDAN DÜŞMEK İÇİN DEĞİL, DÜŞMAN ASKERLERİNİ ÖLDÜRMEK İÇİN GELDİ. ARKANA BAKMA MEHMEDİM. ARKANDA BABALARINI BEKLEYEN ÇOCUKLARI, EŞLERİNİ BEKLEYEN HANIMLARI, OĞULLARINI BEKLEYEN ANALARI GÖRECEKSİN. SON NEFES DAYAN MEHMEDİM DAYAN. HEM YUNUS EMRE NE GÜZEL SÖYLEMİŞ; 'ÖLÜRSE TEN ÖLÜR, CANLAR ÖLESİ DEĞİL' DİYE. ÇOK ŞÜKÜR... DİK O TÜRK BAYRAĞINI MEHMEDİM. YAĞI BİR BAYRAK GÖRSÜN. NE OLDU MEHMEDİM? MEHMEDİM SES VER. 90.000 ŞEHİT GİBİ SENDE Mİ KARLAR ÜSTÜNDE CANSIZ BEDENİNİ BIRAKACAKSIN. AH MEHMEDİM... NERDEN BİLESİN BU SARIKAMIŞ'IN SANA MEZAR OLACAĞINI.

KAZIM KARABEKİR PAŞA

Kazım Karabekir, 1882 yılında İstanbul'da doğdu. Mehmet Emin Paşa'nın oğludur. İlköğrenimini İstanbul, Van, Harput ve Mekke'de tamamladıktan sonra, 1896'da İstanbul Fatih Askeri Rüstiyesini, 1899'da Kuleli Askeri İdadisini, 1902'de Harbiye Mektebi'ni ve 1905'de de Erkân-ı Harbiye Mektebi'ni bitirerek yüzbaşı rütbesiyle orduya katıldı. İttihat ve Terakki'nin Manastır örgütünün kurulmasında rol oynadı. 31 Mart 1909 ayaklanmasında Hareket Ordusu'nda görev aldı. Kereviz Dere'de Fransızlar'a karşı üç ay savaştıktan sonra miralaylığa (albay) yükseldi. 1918'de Erzincan ve Erzurum'u Ermeniler'den ve Ruslardan geri aldı.

Tekirdağ'daki 14. Kolordu Komutanlığı'na, ardından da Erzurum'daki 15. Kolordu Komutanlığı'na atanmasını sağlayarak Nisan 1919'da göreve başladı. Hazırlıkları yapılan Erzurum Kongresi'nin toplanmasında önemli rol oynadı. Kurtuluş Savaşı'nda Edirne milletvekilliği ve Doğu cephesi komutanlığı yaptı. Ermeni hükümetiyle Ankara hükümeti adına Gümrü Antlaşması'nı imzaladı. Kars'ın alınmasıyla ferikliğe (korgeneral) yükseldi. Rus Sovyet Sosyalist Federatif Cumhuriyeti ve Kafkasya hükümetleriyle Kars Antlaşması görüşmelerini yürüttü. 17 Kasım 1924'de kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının başkanlığına seçildi. Karabekir, Mustafa Kemal Paşa'ya karşı yapılan İzmir suikastı ile ilgili görülerek bazı partililerle birlikte yargılandıysa da beraat etti. 1946'da TBMM başkanlığına seçildi ve bu görevde iken 26 Ocak 1948'de Ankara'da öldü. İstiklal Harbimiz, Çocuk davamız, paşaların kavgası, Birinci Dünya Savaşına nasıl girdik Kazım Karabekir'in kitaplarından bazılarıdır.

muz.

	DOĞRU-YANLIŞ	D	Y
1	İttihat ve Terakki Cemiyetinin kurulmasında etkilidir		
2	31 Mart İsyanının bastırılmasında rol almıştır.		
3	Erzurum Kongresinin toplanmasını sağlamıştır		
4	TBMM Başkanlığı görevinde bulunmuştur.		
5	İstiklal Harbimiz adlı eserin yazarıdır		
6	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucusudur		
7	İstiklal mahkemesince asılarak ölmüştür		
8	Erzurum Milletvekilliği görevinde bulunmuştur		
9	İzmir suikastının tertipleyen kişidir		

- 1) Aşağıdaki hangisi Kazım Karabekir'in görev yerlerinden değildir?
 - a) Irak
 - b) Van
 - c) Bitlis
 - d) Elazığ
 - e) İzmir

- 2) Kazım Karabekir Paşa en büyük mücadelesini hangi güçlere karşı vermiştir?
 - a) Ermeni
 - b) Ruslar
 - c) Fransız
 - d) İngilizler
 - e) İtalyanlar

- 3) Aşağıdaki antlaşmaların hangisinin imzalanmasında Kazım Karabekir Paşa görev almıştır?
 - a) Kars Antlaşması
 - b) Gümrü Antlaşması
 - c) Mondros Antlaşması
 - d) Ankara Antlaşması
 - e) Sevr Antlaşması

MEKKE'NİN

*Bir fırtınadır ki kopuyor Mekke şehrinde,
Mücahitler ki koşuyor vuslata, hasretle.
Zulmü boğuyor şu imanın saltanatı,
Toprak ki açıyor sinesini şehitlere.*

*Kaç sene ırak oldu bedenleri vatandan,
Kavuşma ümidiyle yanıp tutuştu kaç can.
Şimdi vakti geldi o kutlu fetih gününün,
Muzaffer olacak inşallah ordu, komutan.*

ŞEŞİ

*İslam yolunun yolcuları saf saf dizildi,
En ön safta duran kainatın gülü idi.
Gökler yarıldı da Ya Rabbim, yağdırdı rahmet,
O yağmur ki küfriu sinelerden temizledi.*

*Açıldı Mekke'nin kapıları, Gül Ahmet'e,
Emriydi dokunulmayacak hiçbir kişiye.
Şahit oldu bu mübarek güne dağlar, taşlar,
Bir sestir ki yükseldi Allah-u Ekber diye.*

Muhammed Salih YEŞİLYURT

MAARİF SİSTEMİMİZİN DÜZELTİLMESİ

Kerim TURHAN

Bilindiği üzere ülkemizde eğitim alanında çok büyük eksiklikler mevcut. Bu eksiklikler, gelecek nesillerin daha bilinçli ve duyarlı olmaları yolunda büyük bir engel teşkil etmekte. Ülkemiz ve eğitim sistemimiz için önemli olan, bu eksiklikleri gidererek, gençlerimize daha nitelikli eğitim verebilmektir. Bu da hem öğretmenlerimizin hem de vatandaşlarımızın doğru bir sistem dâhilinde gençlerimize rehberlik etmelerinden geçer. Aynı zamanda eğitim ve öğretim müfredatımızı da gözden geçirmemiz gerekir. Çünkü gençlerimize verilecek bilgilerin belli bir düzende olması gerekir.

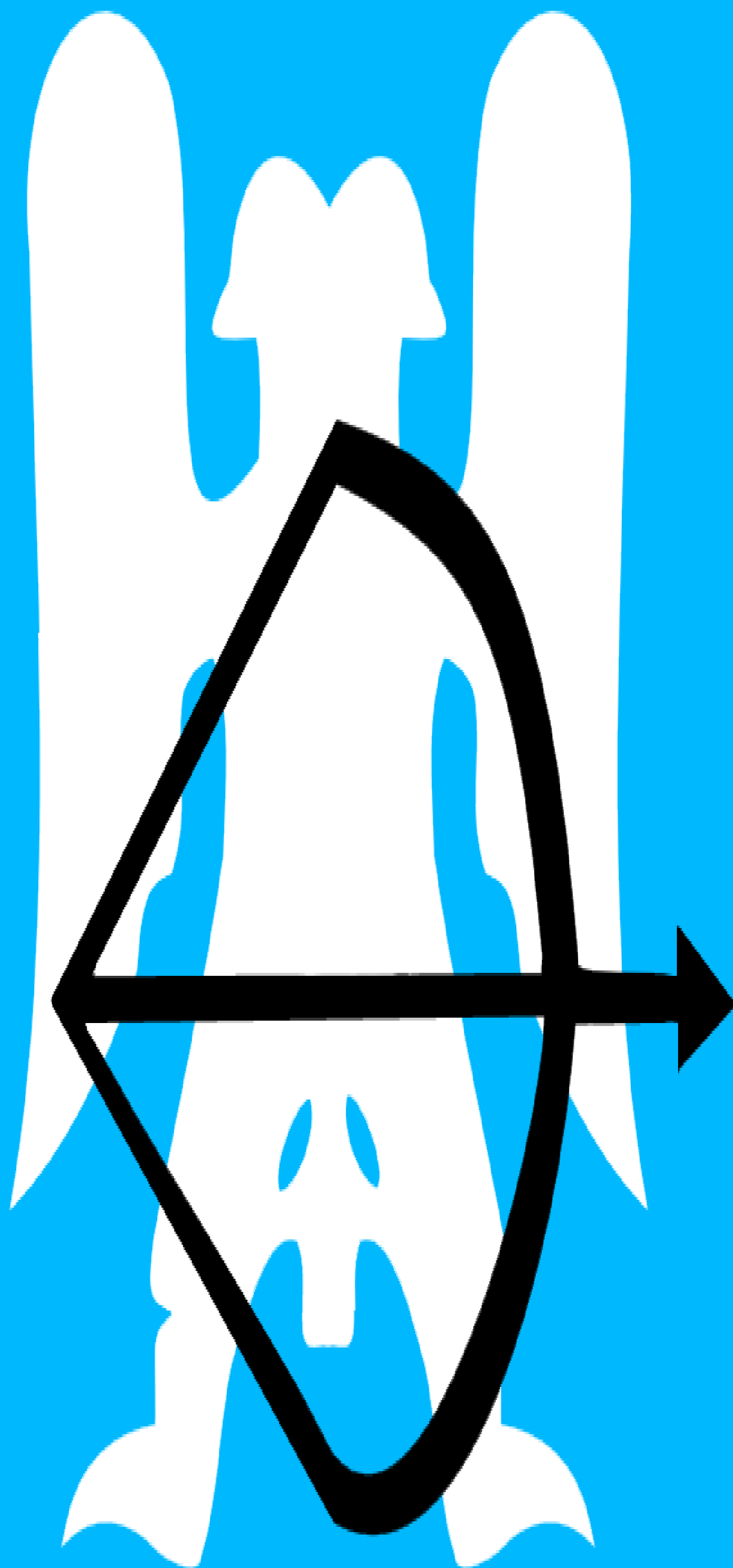
Mesela, öğrencilerimizin gelecekte bulunacakları mevkiiler öngörülerek buna yönelik eğitim almaları sağlanmalıdır. Ayrıca gençlerimizin aydın birer birey olmaları için onları yeni fikirler üretmeye yönlendirmeliyiz. Örneğin, bir akıl hastanesinde, hastanın birine su dolu bir küvet gösterilir. Ona, bir bardak, bir maşrapa ve daha büyük bir kovadan hangisi ile küvetin daha hızlı boşaltılabileceği sorulur. Eğer hastanın akli dengesi yerinde ise bu üç tercihten birini seçeceği düşünülebilir, ama O küvetin tapasının kaldırılması halinde küvetin daha hızlı boşaltılabileceğini söyler. Böylelikle hasta kendini kısıtlamalardan kurtardığı için sağlıklı kabul edilir. Biz de gençlerimize aynı bu örnekteki gibi ufuklarını açmalarına ve yeni çözüm yolları bulmalarına aracılık etmeliyiz. Aksi takdirde ezberci zihniyeti önleyemez ve gençlerimizi kökleşmiş düşüncelere esir etmiş oluruz. Bunun için eğitim sistemimizi gözden geçirmeli ve öğrencilerimizi ilgi, odak ve yeteneklerini dikkate alarak eğitim vermeliyiz. Olabildiğince ezberden uzak bilgi ve birikim aktarımı yapmalıyız. Ayrıca gençlerimize yalnızca ilim değil değerler yönünden de eğitim vermeliyiz. Çünkü gençler ne uğruna eğitim ve öğretim gördüklerini bilmeli, vatan sevgisi aşılansarak eğitilmelidir.

Son olarak şunu belirtmek isterim ki eğitim ve öğretim sadece okul çağında başlamaz. Çocuk için eğitim dünyaya geldiği an başlar. Yani çocuk bir hamurdur; anne, babası ve çevresi ona şekil verirler. Eğer bu hamur iyi bir sanatkârın elinde ise güzel şekil alır, tam tersi durum söz konusu ise hamur kıvamını kaybeder. Bu yüzden sadece öğrencilerimiz ve öğretmenlerimiz değil ebeveynler de eğitim öğretimde önemli bir yere

sahiptir. Bu yüzden ebeveynler çocuğunun iyi bir eğitim ve öğretim alabilmesi için önemli role sahiptirler. Çocuklarına iyi ve güzeli göstermeli, göstermekle de kalmayıp çocuklarına iyi örnek olmalıdırlar. Böylece gelecek nesiller her bakımdan tam donanımlı bireyler haline getirilebilir.

HAKİKİ

Sefa MUŞLU

Vatan kelimesi sözcük değeri olarak toplumların yaşamını sürdürdüğü yurt anlamına gelir. Lakin bizim kültürümüzde, tarihimizde ve sosyolojik kökenlerimizde bu mana fazlasıyla eksik kalır. Milletimizin vatan kelimesinden çıkardığı anlam; aklınıza gelip gelebilecek hemen hemen her şeydir.

Her şeyin temeli, toplumun varlığını devam ettirmesi için en önemli obje ve toplumun varlığını seve seve feda edebileceği bir yapıdır.

Peki bu sevginin kaynağı nedir?

Bu sevginin kaynağı; budunumuzun büyük mazisinde verdiği mücadeleler, özgürlüğüne olan düşkünlüğü ve sahip olduğu kutlu nizam aşkıdır.

Bundan binlerce yıl önce olduğu gibi bizi biz yapan değerler yine bunlardır. Peki ne yaparsak vatan sevgisinin hakkını verir ve büyük

Türk milletine yakışır birer vatansever olabiliriz?

Bir alan olmadığı gibi şunu yaparsak vatansever oluruz diye bir limitte yoktur.

Laf olsun diye sözde vatanseverlerin kullandığı nidalı sözler kuru gürültüden öteye geçmemekle beraber, milletimizin selameti içinde herhangi bir kâr sağlamamaktadır.

Ey yolcu, yol nereyedir? **KIZILELMAYADIR !**

Çaye nedir? **ŞHADETTİR !**

VATANSEVER

Tabiki vatan nidaları atmalı, elbette ki kendimizle övünmeli ve milletimize güzel sözler sarf etmeliyiz. Fakat sadece bunları yapıp harekete geçmemek ve oturduğumuz yerden vatan kurtarmak vatanseverlik değil tam aksine vatan hainliğine eş değerdir. Çünkü bu vatanın güzel konuşanlara değil, işini hakkıyla yaptıktan sonra güzel konuşan insanlara ihtiyacı vardır.

Tüm bunların yanında vatan sevgisi ekstra bir özellikte değildir. Bu topraklarda yaşayan ve hamurunda büyük Türk budununun mayasını taşıyan herkes vatanseverdir ve olmak zorundadır. Velhasılıkelam gerçek vatan sevgisi; ne olursak olalım, kim olursak olalım yada ne yapıyorsak yapalım; sırtımızı mazimize dayayıp, gözümüzü geleceğin sonsuz ufuklarına dikerek, görev ve sorumluluklarımızın farkına varıp, işimizi en iyi şekilde yapmaktır. Sözlerimi Merhum Muhsin YAZICIOĞLU'nun şu sözüyle tamamlamak istiyorum;

'Vatan sevgisi maya gibidir. Sütü bozuk olanlarda tutmaz.'

Vuslat kimedir?

VATANADIR !

Vatan neredir?

TÜM CİHANDIR !

Amine BAĞDAŞ

چاقلری اء غراغا صاقین

